

N:o 123.

Neljätentoista Sunnuntaina Kolminaisuuden Päivästä.

Tohtori M. Luteeruksen
esipuhe.

Evankeliumi-selitykseensä kymmenestä spitaalises-
ta, jossa hän puhuu pyhästä rippirahasta, jota paa-
vilaiset korvaripillään runsaasti ovat kiskoneet.

Jalot ja korkeasti kunnioitetut herrat Haugold von
Einsiedeln, Hans von Dolzk ja Bernhard von
Hirschfeldt, teille suosiollisille herroillensa ja ystä-
villensä, toivottaa Martti Luteerus armoa ja rauhaa
Jumalalta.

Jeesus.

Hyvät rakkaat herrat ja ystävät! Minä
köyhä veli olen taasen sytyttänyt tulen ja re-
pinyt hirmuisen reijän paavilaisten rahakuk-
karoon kun olen käynyt heidän rippinsä
kimppuun. Mikäs tie minulle nyt eteen? Mis-
tähän he nyt aikovat saada tarpeeksi tulta ja
tulikiveä, puita ja pikeä, polttaaksensa tuhaksi
näin myrkyllisen väärauskoisen, joksi minua
sanottaneen? Nyt tarvinnee varmaankin lyödä
säpäleiksi kaikki akkunat kirkoista, joissa
muutamat pyhät isät ja hengelliset herrat
saarnaavat, jotta he saisivat ilmaa huutaak-
sensa ulos parhaan evankeliuminsa, se on:
purkaakseen raivoansa herjaten Luteerusta ja
pauhatakseen, kuinka hän on ansainnut kuo-
leman. Mitäpä muutakaan heillä olisi saar-
naamista kurjalle kansalle? Täytyyhän jokai-
sen papin panna parastaan saarnaansa.

Mutta ne seikat ja syyt, joidenka nojalla
olen hätyyttänyt heitä, lienevät he erinomi-
sesta armosta suurimmalla kohteliaisuudella
jättäneet koskematta, niin ettei heiltä sitä tar-
vitse pyytää. Heidän omatuntonsa enemmän

kuin kylliksi vakuuttaa heille, etteivät he yh-
tään niitä ymmärrä, vaan ovat niin tuiki oppi-
mattomia, että heidän syystä pitäisi olla pelk-
kiä kardinaaleja ja piispoja; eikä heidän pitäi-
sikään oppia mitään parempaa vaan pysyä
edelleenkin tuollaisina pölkypäinä voidak-
seen olla vahvassa toivossa, että paavikin an-
taisi heille kardinaalin ja piispan hiippoja.
Kuolemaan, kuolemaan, kuolemaan vääraus-
koinen, huutavat he: hän tahtoo kaikki mullis-
taa ja hävittää koko hengellisen säädyn, jolle
kristikunta on perustettu. Minä toivon, että jos
olen sen arvoinen, niin saakoot toivomuksensa
toteutuneeksi, tappakoot minun ja täyttäkööt
minussa isäinsä mitan. Mutta aika ei ole vielä
eikä minun hetkeni ole vielä tullut, sillä sitä
ennen täytyy minun vielä ankarammin suutut-
taa näitä kyykäärmeitten sikiöitä ja rehellisesti
ansaita kuolema heiltä, jotta he saisivat syyn
täyttää minussa suuren jumalanpalveluksen.
Jos nyt minun armottomat herrani tahtoisivat
kysyä ja kuulla minua tästä, niin en osaisi
heille muuta vastata, kuin minkä itse tietävät.

Ensiksi tietävät he, etten ota mitään rahaa
siitä, että opetan sellaista, kuten he ottavat. Jo-
hannes Eck ja monet muuta hänen kanssaan
ovat rikastuneet minun tähteni. Ei minulla ole
myöskään mitään suosiota sen edestä, sillä si-
tä nauttii Leipzigin kirjailija, joka hänkin yhtä
hyvin kuin Eck olisi kardinaalin hatun arvoi-
nen. Päinvastoin kärsin minä kaikenlaista hä-
peätä ja hengenvaaraa sen vuoksi ja olen sa-
malla itse jäsen hengellisessä säädysssä, joten
minun siis pitäisi säästää itseäni. Siis pakottaa
minua ainoastaan omatuntoni varoittamaan

kaikkia, mikäli voin. Ken minua seuraa, hänen ei tarvitse kiittää minua, ja ken minua vainoo, hänen ei tarvitse minulle mitään tiliä tehdä; minä tahdon pelastaa omantuntoni Jumalan edessä ja olla viaton siihen vereen ja niihin sieluihin, joita paavi ja hänen paavilaisuutensa viettelevät. Hän, joka korkeudessa asuu, on kyllä kerran tuleva, ja hänelle täytyy heidän kaikkein tehdä tili.

Sen vuoksi sanon vielä uudestaan, huu-dan ja kehoitan, pyydä ja rukoilen, että ken tahtoo sieluansa kätkeä, hän kavahtakoon paavia, kardinaaleja, piispoja, messupitäjiä, munkkeja ja korkeakouluja sekä niiden ihmisoppeja ja pitäköön heitä aivan varmaan susina ja perkeleen apostoleina, milloin eivät tahdo puhtaasti ja selvästi saarnata evankeliumia. Ah, rakas kansa, ei ole asiat kristikunnassa niin hyvällä kannalla, kuinka he esittelevät. Minä teen velvollisuuteni, jokainen tehköön sitten minkä hyväksi havaitsee.

Mutta paavilaisia pyydän minä miettimään, etten tee heille mitään vääryyttä. Täytyyhän heidän tunnustaa, ettei heidän oppinsa perustettu Raamattuun eikä heidän menoansa ole ollut apostolien ja marttyyrien aikana, jolloin kuitenkin seurakunta parhaiten kukoisti, vaan että kaikki tyyni on uutta ja ihmisten keksimää. Mutta sitä vastoin täytyy heidän myöntää, ettei minun oppini ole Raamattua vastaan, vaan että se on pelkkää Raamattua. Elleivät he siis tahdo meidän kerallamme pysyä yksistään Raamatussa, olkoon menneeksi, pitäkööt houreitansa ja antakoot meidän pysyä Raamatussa. Emmehän me tahdo väkisin pakottaa heitä luopumaan menostaan emmekä tyrkyttää heille Raamattua, ken ei siitä huoli hän pysyköön omissa sepustuksissaan. Me tahdomme Kristuksen omanamme pitää emmekä paavia, mutta jos he tahtovat, niin pitäkööt paavin älköötäkä Kristusta, mutta Kristuksen oppi ja paavin oppi eivät tahdo ei-

vätkä voi sopia yhteen, sillä Kristus tahtoo olla mestari, kuten hän sanoo Matt. 23: 8.

Ja palatakseni taasen rippiasiaan, niin olen ahdistanut sitä ihmissepustuksena; ei niin ymmärtäen, kuin hylkäisin minä ripin itsessään, joka sydämellisesti minua miellyttää, vaan minä hylkään sen pakon ja pakituksen, jota siinä harjoitetaan. Minä ylistän uskoa ja kastetta, mutta ei ketään saa siihen pakottaa vaan ainoastaan kehoittaa jättäen kullekin vapautensa. Sama on ripinkin laita, sitä voidaan kiitellä ja tarjoilla, mutta ei saa kenellekään pakottaa. Tähän heillä nyt ei ole mitään muuta vastattavaa, kuin että kurjalla huudolla ja kiljunnalla syyttävät ja herjaavat minua, ikäänkuin minä hylkäisin ja kammoisin rippiä ainoastaan sen vuoksi, etten itse mielelläni menisi ripille enkä halusta kuulisi siitä puhuttavan.

Siihen vastaan minä nyt näin: Minä tunnustan olevani köyhä syntinen, mutta en mielelläni ripitä itseäni, joka ei ole ihmekään. Eihän ilman Jumalan armoa ole mahdollista, että ihmisluonto halusta ripittäisi itsensä. Totta on siis, että minä vihaan tätä rippiä en ainoastaan oikeasta syystä ja Jumalan sanan perustuksella, joka siitä toisin opettaa, vaan myöskin oman luontoni heikkouden tähden. Mutta eihän tämä ole sellainen häpeä, joka yksinomaan minua koskee, sillä sehän vika on yleinen koko maailmassa. Mutta sitä voidaan suuresti ihmetellä, että he juuri itse, nimittäin nämä rippityrannit ja suuret pyhimykset, jotka eivät ole niinkuin muut ihmiset eivätkä niin julkisia syntisiä kuin me, että he itse vastenmielisesti ripittävät itsensä, vaikka hekin kyllä ovat syvään vajonneina yleisessä raadollisuudessa, vieläpä syvempään kuin me vaivaiset syntiset. Ei siis tässä tarvitse ollenkaan toisen aasin haukkua toista pussinkatajaksi. Siitä huolimatta antavat he olla malan omassa silmässään ja näkevät raiskan meidän silmäsämme sekä soimaavat meitä haluttomuudesta

rippiin, juuri kuin he halusta ripittäisivät itsensä, vaikka ihan julkisesti tiedetään toisin olevan.

Eipä heidän olekaan vaikeata kerskata itseään meitä vastaan, sillä he saavat kuunnella meitä, kun meidän täytyy ripittää itsemme heille. Mutta jos, kuten kohtuullista olisi, asia käännettäisiin toisaksi, niin että heidänkin olisi pakko ripityttää itsensä meille ja antaa meidän kuulla sitä suurta ja ihmeteltävää pyhyttä, joka on kätkeytynä heidän munkkikaupunsa alla, silloin saisimme kyllä havaita, kuinka paljoa enemmän kuin me murtaisivat suuta, vääntäisivät päätä ja kohauttelisivat olkapäitään. Silloin ne papit, jotka nyt ovat niin suuria tämän ripin rakastajia, puhuisivat varsin pahasti tässä sydämensä kaikkein rakkaimmasta aarteesta. Silloin heidän kiitoksensa pian loppuisi ja he jättäisivät meidät rauhaan. Niin, silloin he pian älyäisivät, ettei ole tarpeellista eikä käskettyä niin ripittää itseään, ja silloin he myöskin paljon puhuisivat siitä, kuinka eivät tekisi sitä vihasta rippiä kohtaan vaan rakkaudesta siihen mikä oikea on. Mutta nyt kun heidän ei tarvitse ripittää itseään meille, niin pitävät he sitä tarpeellisena ja käskettynä. Eivät kuitenkaan siihen pysähdy, vaan samalla myöskin pilkkaavat meidän raadollisuuttamme. Me mielellämme kärsimme heidän hirmuvaltaansa ja pilkkaansa, vaikka ei kukaan muu kuin he yksin ylimielisillä, keksityillä ja hupi hulluilla laeillansa ovat syynä ja aiheena meidän haluttomuutemme ja vastenmielisyyteemme rippiä kohtaan.

Jos nyt edelleen kysymme, minkä vuoksi he niin suuresti ylistävät sitä, johon me olemme niin kovain haluttomia, niin havaitaan siihenkin hyvä syy, nimittäin **pyhä rippiraha**, suuri auttaja hädässä. Ellei se olisi heillä silmämääränä ja ellei heidän tarvitsisi pelätä vatsan joutuvan nälkää näkemään, niin saisit

kyllä kuulla, kuinka heidän rippinsä ei ole tarpeellinen eikä käsketty. Mutta nyt, ettei tämä rahatulo vähenisi, joka tuottaa ravinnon niin monelle mahalle ja syöttösialle luostarissa, niin täytyy tämän ripin olla Jumalan käskemää ja heidän mahtavasti meille saarnata, että nämä vatsan pyhät palvelijat ja tuo omantunnon-arka syöttäläsjoukko tarkoittaa köyhien ja syntisten sielujemme autuutta tällä ripillä. Ken tämän uskoo, hän uskoo kristillisen uskon oivalisimman, parhaimman ja lihavimman pääkappaleen sillä tämä pääkappale tuottaa suuria rikkauksia ja tavaroita, kun sitä vastoin muut Kristuksen opettamat eivät anna mitään rahattuloja.

Paitsi näitä etuja hankkii tämä pääkappale heille myöskin monta huvittavaa uutista, jotka heidän syhyville korvilleen ovat varsin hupaisia kuulla ja joista nuo pyhät ihmiset aterioillaan ja muutenkin tavatessaan saavat puhella suureksi hengelliseksi hauskuutukseksensa ja iloksensa, kun he yhtyneinä tuttavallisesti toisiansa huvittavat. Mutta joka tämän pääkappaleen kieltää, hän on muka kieltänyt Jumalankin, eikä ainoastaan kieltänyt Jumalata, josta he vähät välittävät, vaan on hän myöskin puhkaissut reijän heidän mahaansa, joka on heidän oikea jumalansa, kuten P. Paavali Fil. 3: 19 sanoo: **Vatsa on heidän jumalansa**. Sen vuoksi he eivät kärsikään, että tehdään mitään pilkkaa tai ilvettä tästä jumalasta, joka on kovin pehmeä ja luuton jumala ja pian rikkuisi, ellei sitä niin hellästi vaalittaisi.

Jos tämä nyt pakotettaisiin ei ainoastaan ripityttämään itseänsä meille vaan antamaan meille rippirahoja, niin varmaan tuota pikaa tapahtuisi, että raadollisuutemme olisi parannettu, vieläpä yhtä vahvaksi kuin heidän pyhytensä nyt on; ja silloin olisi ehkä myöskin rippi meille yhtä rakas kuin se nyt on heille. Mutta meidän vatsamme ei ollenkaan kaipaa sellaista puhdistusta, jonka vuoksi meidän kai

täytyy jäädä raihnaisiksi ja tämän ripin vihaajiksi, joka terveydellisistä syistä heille on välttämättömän tarpeellinen, koska he sen kautta pääsevät kaikista vatsan vaivoista. Millä ahkeruudella ja innolla he taasen etsivät meidän sielujemme autuutta, sitä voidaan helposti arvata heidän uutteruudestaan muissa opinkappaleissa, joista ei heru mitään rippirahoja ja jotka eivät kelpaa heidän vatsalleen. Sellaiset laihat opinkappaleet jättävät he kyllä koskematta ja harjoittamatta, vaikka itse teos- sa kaikki niistä riippuu.

Minun on sen vuoksi täytynyt ennen aikojaan julkaista tämän evankeliumin selitys

tämmöisellä esipuheella, jota he käteentuntu- vasti havaitsisivat, kuinka koreasti he ovat tähän asti saarnanneet meille evankeliumeja ja mille siivottomalle pohjalle he ovat perustaneet tämän pakollisen ripin. Tällä tahdon nyt lahjoittaa rakkaille maamiehilleni palasen postillaani ikäänkuin keittokattilasta, koska en vielä ole ennättänyt sen kanssa pitemmälle kuin adventista Loppiaiseen, joten siis minun täytyi herjaajaini tähden keskeyttää työni järjestys. Mutta siitä vähät, kyllä taasen päästään oikealle tolalle. Jääkää Jumalan haltuun. Lambertin päivänä vuonna 1521.